

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

„Un strigăt de alarmă”

Imprumutăm acest titlu, în tonul fidel al vieții de azi, al editorialului «Patriei» din 20 Februar a. c., prin care dl Z. Boilă zugrăvește sinistru situație materială a magistraților, pe urma noului buget de sărăcie. Directorul «Patriei» a întreprins o anchetă în chestia salarizării magistraților și a funcționarilor dela justiție și a rămas îngrozit de rezultate.

«Iată de pildă un președinte de tribunal, sau un primprocuror căsătorit și cu familie (doi sau trei copii) primește la mână suma de Lei 11,600 lunar (la Cluj), căci în provincie leafa e mai mică, (dar existențele sunt aceleași). Iată acum un mic bilanț asupra cheltuelilor:

Locuință (3 camere, bucătărie etc.)	6000 lei lunar
Încălzit	1800 " "
Luminat	450 " "
Servitoare	1200 " "
Hrană (300 lei pe zi)	9000 " "
Îmbrăcăminte . . .	1000 " "
Diverse cheltueli .	300 " "
	19,750 lei lunar

Deci un deficit lunar de lei 8150. Iar mai la vale: «Legea de organizare prevede, că magi-

strații nu pot cerceta cafenelele și cu atât mai puțin bodegele și lăptăriile. *Este o adevărată rușine pentru noi toți*»...

Suntem de acord cu mizericordiosul dl Z. Boilă, care deplânge starea magistraților ajunși la sapă de lemn.

Dar există peste revolta îndreptățită a dlui Z. Boilă o... consolare, că *magistrații nu sunt cei din urmă* condamnați la mizerie. Bugetul cultelor are și alți năpăstuiți ai sortii: protopopii bisericii dominante și consilierii eparhiali. Numărul acestora din urmă a fost redus pur și simplu la jumătate, iar leafa la o treime pentru că să rămână de pomină guvernarea democratică a partidului național-țărănist în anele acestei țări.

Consilierii eparhiali, reduși la număr primesc leafa de bază fără gradații (Lei 10,470), câtă vreme toate episcopiiile unite și cele cat. și-au păstrat numărul complet de dignitari superiori, capitluri cu 6—10 canonici, căroro statul românesc le plătește leafa cu toate gradațiile (Lei 17,700), pe când consilierii eparhiali ortodocși sunt trecuți în buget numai cu leafa de bază, iar numărul lor e înjumătățit.

Canonicii uniți și catolici sunt călugări, cari au depus votul să-

răciei, dar statul românesc n'are grijă de voturile călugărești — ci le acordă leafa întreagă cu gradații. Curba de sacrificiu și sărăcie e rezervată pe seama consilierilor eparhiali ortodocși, cari le pot suporta mai ușor în familiile lor numeroase, decât canonicii călugări. Vasăzică iată unde am ajuns: *Biserica națională greco-catolică* cu celelalte culte minoritare, de o parte — și Biserica dominantă de altă parte; unele cu privilegiile istorice, — cealaltă în privilegiul mizeriei și al sacrificiului până la dezorganizarea așezămintelor de conducere.

Această situație se cheamă echitabilă?

De sigur guvernării noastre au o politică de stat și știu la la ce ținesc când țărănimea a ajuns la sapă de lemn, când instituțiile publice se clatină din temelii: Să participe și biserica neamului la suferința obștească și clerul ei și slujbașii ei superiori.

De zece ani se strâng datele pentru ameliorarea salarelor preoțești, cari erau de mizerie, din care cauză calitatea elementelor recrutate pentru preoție s'a redus în mod considerabil. Iar în loc de îmbunătățirea nădăduită, vine anul acesta curba de

sacrificiu, lăsând întregii Mitropolii ort. din Ardeal numai 9 protopopi, iar Mitropoliei greco-catolice peste 70.

De sigur în jurul celor năpăstuiți nu se vor grupa cetele oropsiților acestei guvernări nefaste. Biserica ortodoxă din Transilvania a trăit în școala suferinții și a umilintelor, suportate cu resignare, dar acestea trebuie să aibă un hotar. Dela unire încoace a ajutat statul în opera de consolidare a instituțiilor sale publice, aducând jertfe considerabile, în vreme ce alte culte au avut grijă de existența lor, ca să se îngrădească în privilegii speciale și să-și asigure avantajii cât mai înbelșugate din visteria țării.

Să fie acest popor românesc și ortodox cu atâta generozitate ca să-și uște de sine și să dea și acum rodul trudei sale pentru îmbuibarea altora, cari nu fac parte din comunitatea lui istorică sufletească?

O, guvernanților vremelnici, neînțelese și misterioase sunt socotelile de dreptate și de echitate față de acest popor, pe care-l cărmuiți, fără teamă de răspundere și o dreaptă răsplătire!

FOIȘOARA

Omagiul Asociațiunii fericitului profesor D. COMȘA

Un cuvânt de profundă recunoștință, de neuitată amintire, aduc cu intimă pietate în numele «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» la această duioasă despărțire de bărbatul stimei și iubirii generale. Pentru că, adormitul în Domnul, odinioară profesor D. Comșa, întreaga sa viață nu a hrănit altceva în sufletul său, decât stimă și iubire pentru binele și pentru progresul neamului său. Iar pentru satisfacția acestei nobile însătoșeri sufletești, nu a cunoscut pedeci pe pământ, nu a cunoscut ostenele, numai sacrificiu și devotament, până la eroismul și patriotismul cel mai desăvârșit.

În sinul Asociațiunii și în secțiile ei literare, e membru din tinerețe,

membru odată și în comitetul ei central, dar mai presus, propovăduitor al culturii în cadrele ei literare, artistice și economice.

În special *arta populară* a fost câmpul cultului său de predilecție. Aici a fost cel dintâi între noi, care a cunoscut, că poporul român e stăpânit de un puternic sentiment estetic, care e simburile ori-cărei arte, cum însuși a spus-o. Sentiment pentru combinare de colori, de forme, de vibrațiuni sonore, în care e dat, să se poată exprima frumosul artistic.

În această direcție deschide un drum nou pentru cercetările noastre. Desfelinește o pajiște străbună, cum s'ar zice, și constată cu admirație, că simțul artistic al românului e înăscut firii lui, nu e agonisit din școli, din studii măestrite, ci din școala simplă, dar bogată și pururea viețuitoare a naturii. Aici sunt motivele neaoșe ale artei populare române. Aici să le

cauți scrutătorule, și pentru-ca să le găsești vorbește românului românește și vei fi înțeles, ipsissima verba. — Cât farmec și cât adevăr în cuvintele sale.

În bisericile noastre de altă parte, găsește nelintrecute podoabe românești, de colori, de sculptură și de arhitectură, care fură ochii, înalță inimile, deșteaptă cucernicie și mulțămire sufletească. De aci se explică contopirea religiei cu ființa etnică a românului. — Adânc cunoscător și în această privință.

Povățuit de asemenea vederi, culege din sinul poporului român tot ce găsește artistic, tot ce e creat prin măestria acului sau indrelei, ori țesutului, cu frumseți pitorești, adevărat ademenitoare.

În acest scop, începând de prin anii 1890—1895, aranjează în continu expoziții, în toți ramii de ocupație a poporului român, fie în cadrul societăților noastre culturale, fie singuratic,

pentru care a dat dovezi de neasămuit curaj și dexteritate. Ori cutreera neobosit satele române, în lungul și în latul țării, și aduna cu o râvnă extraordinară sumedenie de obiecte, din care a compus două strălucite *Albume artistice*, de *Ornamentică română* la anul 1904 și de *Crestături în lemn* la anul 1909. Opere de neperitoare valoare pentru cultura noastră estetică și națională.

Prin acestea nu numai că a sistematizat și a eternizat creațiile artistice din sinul poporului român, dar a îndrumat și o nouă dezvoltare, sănătoasă, a simțului estetic în sinul poporului român, prin selecțiunea celor mai strălucite creațiuni de artă, din toate ținuturile române, ca modele de urmat în viitor.

Astfel a contribuit nespus de mult la cizelarea și nobilarea gustului estetic, la răspândirea și consolidarea culturii în sinul poporului român.

Răspunsul meu

la comunicatul comitetului Asociației generale a clerului ortodox

«Grațiul Vremii», Nr. 2 din a. c., organ al Asociației generale a clerului ortodox din România, publică un comunicat al comitetului central al Asociației generale, emanat din ședința sa dela 8 Ianuar a. c. la care n'am fost convocat, deși aș fi membru al acelui comitet. În loc de aceasta, sunt vizat în acel comunicat, atât personal cât și cu calitatea mea de președinte al Asociației «A. Șaguna» a clerului din Ardeal. Trebuind, astfel, să răspund, iată răspunsul meu, la chestiunile principale.

1. În general, dacă momentan există un conflict între cele două organizații preoțești, el s'a ivit pe tema că, în vreme ce o delegație din Asociația A. Șaguna, condusă de mine, prezenta la București Memoriul acestei Asociații redactat în termeni, prin cari nu se aducea nici o jignire vr' unui interes bisericesc și preoțesc de peste muniți, ci se mulțumea să solicite tronului și guvernului țării, o soluționare a chestiei bugetului de stat pe 1931 în sensul legii cultelor, deci în mod drept și just pentru țară și prin o egalitară împovărare pentru toate cultele, — în aceeași vreme o delegație a Asociației generale cerea, ministerului, suprimarea, în mare măsură, a posturilor administrative și misionare din centrele eparhiale și a celor mai multe protopopiate ardelenne, ceea ce egală cu dezorganizarea vieții noastre bisericești din Ardeal. Ivindu-se conflictul, dar nu din a noastră vină, — Asociația clerului «A. Șaguna» a răspuns printr'un comunicat al biroului său, că se desolidarizează, — comunicat pentru care îmi iau răspunderea, ca fiind acel birou singurul expedient, prin care puteam acționa, atunci momentan, în fața urgenței, cu care trebuia să ne desolidarizăm în fața unei grave tentative, din partea Asociației generale.

2. La rândul său, Asociația generală, prin comitetul său general — la care, spuneam, nu m'a chemat, nici ca membru și nici ca acuzat — reproșează că nu stă de vorbă cu «biroul central al Asociației Andrei Șaguna», care dăduse comunicatul de disolidarizare, ci numai dacă acel birou, «anonim» ar fi purtat semnătura mea ca președinte, «singura valabilă».

Dar bine! Comunicatul dela București, care scoate la iveală acest defect, are el însuși semnătura președintelui general? Nu! Și atunci să-l contest și eu? Nu mă pretez la acea-

Pentru această muncă binecuvântată în ogorul culturii românești, muncă isvorâtă curat numai din dragoste de neam și propășirea lui, «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român», profund recunoscătoare închină steagul său bărbatului prea binemeritat pentru patrie și neam. Binecuvântată să i fie memoria, din neam în neam.

Dr. V. Bologa.

Excursiune pedagogică. După cum șantem informați, se organizează pentru corpul didactic român o excursiune de studii în Germania. Excursiunea începe la 26 April și se termină la 13 Mai 1931. Se vor studia, cu această ocazie, în primul rând noule mișcări în domeniul învățământului primar și normal primar. Informațiuni se vor cere dela: Liga culturală germană din România, Sibiu, căsuța poștală 152.

stă logică și la asemenea procedură! Dau însă o asigurare pentru frații din comitetul dela București, că nu numai comitetul dela Sibiu, ci și însăși Asociația noastră «A. Șaguna», se va ocupa de aceasta chestiune, pentru că n'avea căderea s'o rezolve singur «biroul» Asociației, nici chiar cu semnătura mea. Comitetului și Congresului acesteia numai, li recunosc dreptul să aprecieze, dacă am reprezentat-o bine sau rău.

3. Răfuiala cu «biroul» «anonim» e o chemare a mea, cu încunjur, la un fel de răspundere din partea comitetului central dela București. De ce nu puneți chestia fără încunjur al acestor discuții de lana caprina? De ce nu m'ați poftit la ședința comitetului, ca membru sau ca acuzat? Nu am mai stat noi de vorbă, în contradictoriu, și altă dată, între patru și 10 sau mai mulți ochi? De ce se face acest scandalos spectacol preoțesc, în publicitate, după gustul publicului înstrăinat, care se bucură, mai mult decât de orice altceva, de hărjonele dintre preoți?

Eu primesc, de și nu bucuros, și acest mod de lămurire în public.

Comitetul Asociației generale, iată cum pune chestiunea, cât mă privește pe mine personal: că sunt membru în comitetul general (spusei, însă, că n'invitat la ședința din 8 Ianuar, din care mi se face apostrofarea); că am făcut parte din biroul congresului dela București, unde am fost «cașa de unificat» și «activ lângă noi, că a propus însuși moțiuni, ce s'au primit». Concluzia? Prin comunicatul «biroului» (anonim) dela Sibiu am devenit neunificat și vinovat. se vede, de cel puțin inconsecvență.

4. Să analizăm situația. Pun mai întâi o chestiune de ordin constituțional-statutar.

Eu îmi fac cinstă din împrejurarea de a fi colaborat personal și la congresele premergătoare Statutului general, existent și recunoscut juridiceste, de tribunal, d'abia în 7 Noembrie 1929, deși era la mijloc o pricină, și încă destul de însemnată.

Care era pricina? Eră aceea, că organele de conducere centrală a Asociației generale întrelăsaseră de a pune, în chip oficial Asociației A. Șaguna, în cunoștință de cauză cu privire la evoluarea pregătirilor Statutului general, deși Asociația A. Șaguna, există dela 1919 și era interesată a ști și a se pronunța în privința felului și condițiilor încadrării sale în organismul general, înregistrat la tribunal la 1929. Când mi se punea, mie personal și în mod incidental, această chestiune, am repetat să o declar, că nu am o autorizație cu depline puteri, în această privință, din partea Asociației ce o prezidează.

Privind însă mai deaproape chestiunea, țin să relev, că actualul Statut general nu are în vedere organizațiile preoțești existente în țară, ca tot atâția factori componenți ai Asociației generale, și ca tot atâția pilastri, pe cari să se ridice organizația centrală a Asociației Clerului. Nu! Ci statutul are în vedere numai recrutarea de «membri», ca persoane singuratice, adică «toți preoții și diaconii ortodocși, care fac parte din secțiile sau despartămintele Asociației» generale.

Evident, e prea mare deosebire între a recruta, în acest chip, «membri» din Asociația A. Șaguna de exemplu, și între a participa această organizație la lucrările centrale din comitetul și din congresul general, prin delegați, cum obișnuiesc ori cari organizații a se asocia și colabora ca organisme componente, cu alte organizații mai largi.

De Statutul acesta, — care recruta numai membri singuratice și care nu are nici o prevedere pentru posibilitatea de a participa Asoc. A.

Șaguna la lucrările centrale prin delegați în număr proporțional, și care Statut face loc de sedere și de muncă în sfaturile centrale, numai subsemnatului președinte al Asoc. A. Șaguna, — zic: de acest Statut n'am prins cunoștință, decât în însăși ziua Congresului dela 21 Oct. 1930, când se distribuia.

Nu eram, deci, în situația de a cunoaște cu precizie rostul nostru «statutar» în cadrele generale ale Asociației pe Țară a Clerului, după cum nu mi puteam lua nici răspunderea consecințelor dacă, atunci în congres, aș fi pus această latură constituțională a organizației. S'ar fi zis, că eu provoc sciziunea între preoți. Și așa, a urmat s'o provoace alții...

Asoc. A. Șaguna, independent de păreri mele, va avea posibilitatea să-și spună cuvântul și în privința felului de încadrare sa în Statutul general și în lucrările centrale. Un lucru e sigur după premisele date: eu, personal, fără o anumită delegație precisă dela Asociația ce o prezidez, nu voi mai putea participa la lucrările dela București.

Totuși exprim nădejdea că, printr'un Regulament s'ar putea norma încadrarea noastră și fixarea felului și măsurii, în care să fim reprezentați atât în comitetul general cât și în congresul general. Căci, un singur om, care ar fi președintele de acum și din viitor al Asoc. A. Șaguna, nu-și poate asuma răspunderea colaborării, el singur, într'un grup colectiv, așa de mare cum sunt congresele generale preoțești, care întrunesc sute și sute de preoți cu deosebite opinii și cu deosebite obișnuințe, din întreg cuprinsul țării și din vechiul Regat mai ales. — Am și o dureroasă experiență foarte caracteristică, pe care numai silot o desgrop din sufletul meu, pentru a o pune în fața celor ce au cuvine: La congresul din 1929, reprezentam oficios Asoc. A. Șaguna eu și cu D. prof. N. Colan, secretarul general al Asociației noastre. Și când D-Sa a ridicat cuvânt în congres, la chestiunea învățământului teologic — el însuși fiind rectorul unei Academii teologice — i s'a strigat din congres să tacă, deoarece nu e preotit.

Întreb eu: de ce nu am putea să «tăcem» toți ardelenii până la regularea deplină a laturii constituționale a încadrării noastre, în Asociația generală?

Între asemenea împrejurări, eu simțiam că nu fac parte în chip deplin-organic din Asociația generală, ci numai ca organ de legătură, până la perfectarea din viitor a organismului general al Asociației.

Prot. Dr. Gh. Ciuhandu
consilier referent eparhial, Arad
preș. Asoc. clerului «A. Șaguna»
(Urmează).

Corresp. din Strasburg

Farâme

din mișcarea religioasă din străinătate

I

Cotidianul romano-catolic «La Croix», din 7 Februar curent, dă știri interesante cu privire la grava problemă ce se pune în fața Societății Națiunilor și a popoarelor civilizate, în legătură cu soarta care va fi rezervată minorităților creștine din Irak, în urma tratatului ce e pe cale de încheiere între această țară și națiunea mandatară: Anglia, pe baza cărui guvernământul din Bagdad își va căpăta independența politică.

Acești creștini, în cea mai mare parte Armeni și mai ales Asirieni, sunt de diverse culori confesionale:

iacobiți, nestorieni și uniți, sau «catolici de rit unitat», cum li place să-i numească publicația din care iau aceste date și care nu pomeneste nimic de ortodocșii ce se găsesc prin acele locuri, e drept în număr mai însemnat. Totalul creștinilor se ridică la peste 110.000, a căror istorie este plină de peripeții.

Copleșii de populația musulmană, ei sânt — de secole — expuși la persecuțiunile mohamedanilor fanatici, cari au jurat să-i nimicnească. Sub vechii sultani, ei au fost adeseori asupriți și masacrați de înimicii lor. Cu toate acestea, suveranii turci, din interese locale și mai ales pentru că erau sub tutela Franței, protectoare a creștinilor, au asigurat comunităților etnice și religioase o protecțiune, care orcât ar fi fost de teoretică, garanta totuși unele drepturi. Așa creștinii aveau școli, legi familiare și chiar tribunale proprii.

Odată cu sfârșitul regimului turcesc, această situațiune s'a schimbat brusc. Mandatul englez n'a făcut sau n'a putut să mai facă nimic pentru îmbunătățirea soartei celor persecutați; nici măcar cât făcuseră altădată suveranii turci. Într'o asemenea situație, drepturile creștinilor au fost și sânt încă și în prezent nesocotite și călcate în picioare, iar legile lor proprii disprețuite. Dispozițiunile lor testamentare sânt anulate, averile jefuite fără milă și în anumite locuri, masacrele au reînceput. Recursurile la tribunalele locale rămân zadarnice, așa precum rămân fără răspuns — după informații din zările engleze — și petițiunile adresate autorităților britanice.

Dacă acești creștini o duc atât de rău acum, când prezența trupelor și administrației engleze le garantează, măcar de formă, o protecțiune, cu atât mai mult situația lor s'ar înrăutăți în cazul când independența Irakului s'ar realiza fără să se soluționeze echitabil problema minorităților creștine din această țară. Deaceia s'au făcut presante intervențiuni pe lângă Societatea Națiunilor, cerându-i-se să nu recunoască validitatea acordului anglo-irakian atâta vreme cât nu se vor lua măsuri, care să garanteze pe deplin siguranța și drepturile legale ale minorităților creștine.

Aceste apeluri au fost ascultate. Mai întâi, înregistrarea tratatului la Societatea Națiunilor a fost amân timeră până când anumite puncte vor fi lămurite. S'a convenit apoi ca instituția dela Geneva, acceptând în principiu independența Irakului, să și asume personal protecțiunea minorităților creștine din această țară. Soluțiunea este din cele mai ferice. Se poate crede că dacă regulamentul ce va fi stabilit la Geneva, în condițiunile arătate, se va aplica cu bună credință, o nouă eră se va deschide pentru creștinii din Irak, al căror viitor va fi scăpat pentru totdeauna de dureroase îngrijorări.

II

«Le Temps» din 24 Ianuar 1931 relevă impresia penibilă pe care a provocat-o în Gresia vestea că Vaticanul a ales insula Rhodos ca loc al apropiatului Congres euharistic. Dacă

conform politicii totale a d-lui Ventzelos, se fac eforturi pentru a se ultea revendicările elenice asupra Dodecanezului, nu înseamnă că Grecia și chiar Europa privesc fără emoție gestul papei, care face astfel, pe față, o manifestare favorabilă politicii mediteranene a «Ducelui», rînd grav susceptibilitățile ortodoxiei, deoarece Rhodos n'a încetat de a fi de resortul patriarhatului ecumenic, cu toată osupățunea italiană.

În afară de caracterul italian, pe care îl are această alegere a unei insule locuite de o zdrobitoare majoritate ortodoxă, există în Grecia impresia că Vaticanul, după ce sperase atât de mult la o supunere benevolă a Bisericii răsăritene, a renunțat la această eventualitate și — văzând că ortodoxia înclină spre o înțelegere cu cu anglicanismul și spre o colaborare pe teren social chiar cu luteranismul, cum dovedesc congresele dela Stockholm și Lausanne — s'a decis la o ofensivă de prestigiu.

Dr. Amilcar Allvisatoz, profesor la Universitatea din Atena, a declarat, în legătură cu această tentativă popală, următoarele:

«Congresul euharistic din Rhodos va fi înscris în istorie și va marca în ea o etapă, dar o etapă de separațiune».

III

«Das Evangelische Deutschland» publică vestea că Mussolini o interzis concursurile de frumusețe în Italia. În organul guvernării sale, ducele explică această interdicție în următorii termeni: «Frumusețea feminină este un simbol sfânt al iubirii și al virtuții care nu trebuie să fie profanat de exhibițiuni triviale. Nu lustru mincinos trebuie să se ofere privirilor țivole, sub pretext de admirabile hipocrită! Tinerile slave orientale, care se expun spre vânzare în piață, au cel puțin pudoarea de a ascunde fața lor. Dar «reginele frumuseții» se dau în spectacol cu un fel de plăcere nerușinată, pentru care nu există loc în noua Italie».

IV

În cercurile protestante, este la ordinea zilei chestiunea postului. Protestanții au început să-și dea seama că reformatorii lor, ca o reacțiune în contra mecanizării religioase din vremea reformei, au desființat o dătină pe cât de veche, pe atât de utilă, în loc de a-i purifica motivele și practica după exemplul lui Hristos. Din convingerea că puțin mai multă disciplină religioasă ar fi o mare binefacere pentru protestantism, a eșit gândul reintroducerii postului: măsură salutară, pe care medicii o recomandă pentru raționii de igienă, măsură economică într-o epocă de viață scumpă, măsură de înaltă moralitate ca mijloc excelent în exercițiul renunțării și mai presus de toate — măsură religioasă, proclamând valorile spirituale peste lucrurile materiale.

Strasburg, 10 Februar 1931.
N. Grosu.

Mișcarea muzicală religioasă la Brașov

— Corul bisericii „Sf. Nicolae” —

În Scheii Brașovului, la biserica Sf. Nicolae, a luat ființă un cor bisericesc sub conducerea d-lui Ioan Brânzea, un tânăr talent muzical și convins teolog, a cărui osteneală desinteresată, pusă în slujba ideii de propagandă religioasă prin concerte religioase, începe a-și arăta roade și succese necunoscute în perioada de după război, când fama corului bisericesc dirijat de vremuri de: Ciprian Porumbescu, Nichi Popovici, Timotei Popovici și fericitul G. Dim, a început să apună.

Actualul cor bisericesc, sub conducerea d-lui Ioan Brânzea, este demn continuator al vechii tradiții muzicale, prin munca serioasă ce o desfășoară de aproape un an de zile.

S'a ajuns la rezultate îmbucurătoare pentru ceice obișnuiesc a aprecia pe om după fapte și după pricepere. Se păstrează încă vie impresia concertului religios, aranjat cu prilejul congresului Asoc. clerului «A. Șaguna», la 11 Nov. 1930, în sala teatrului «Astra». Preoțimea din cuprinsul arhiepiscopiei, în tot ce a avut mai de elită, ca și numărul neobișnuit al publicului brașovean, a remarcat un succes desăvârșit ce onorează corul bisericesc.

Merită deosebită atențiune să fie amintit și concertul religios de colinde și cântece de stea, dat în seara zilei de 15 Dec. 1930, pentru reînvierea și cinstirea strămoșeștilor cântece de Crăciun.

Este aceasta o inițiativă ce merită toată lauda, fiind prima manifestare în acest gen în sală publică și în orașul Brașov. Interesantă a fost și conferința: «Originea și sensul colindelor noastre», ce a ținut-o în cadrul concertului dl prof. N. Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu.

În acest an, activitatea corului bisericesc dela biserica Sf. Nicolae continuă cu mai multă vigoare, și aceasta datorită faptului că harnicul dirigit prin calitățile sale sufletesti, și-a câștigat simpatia și devotamentul membrilor coriști selecționați din societatea brașoveană, în frunte cu președintele corului, dl Radu Prișcu, director școlar, și fost membru în corul nemuritorului G. Dima.

De amintit este și contribuția benevolă ce o dă corul bisericesc soboarelor preoțești ce se țin de către cucernicii preoți la vecernia Duminecilor, ca și concertele religioase ce se aranjează în frunțile comune ale județului Brașov, cu modeste pretenții materiale și cu sincerul scop de a se crea un mediu mai prielnic orientărilor sufletesti ce trebuie să primeze în viața fiecărui om.

Această activitate, în afară de răspunsurile și cântările liturgice ce se execută în fiecare Duminică și sărbătoare la slujbele Sfetei Liturgii, prezintă o acțiune de netăgăduită valoare în domeniul misionarismului creștin, activitate ce ar putea servi ca exemplu de urmat și altor coruri bisericești.

Dorim ca avântul corului bisericii Sf. Nicolae din Scheii Brașovului să fie încununat cu succes.

Cronicar

INFORMAȚIUNI

Suveranul a vizitat săptămâna trecută, pe neașteptate, mai multe circumscripții polițienești și fiscale din capitală, interesându-se d'aproape de necazurile cetățenilor. Această vizită neașteptată, a produs la oficii surprindere (la unele cam supărătoare), dar cu atât mai mare bucurie, în mijlocul lumii de obidiți și prigoniti ai sortii, cari spuneau cu însuflețire, că Regele nostru, întocmai ca iubitorul de neam și țară, Domnitorul Cuza, își împarte obolul său celor nevoiași și fără lucru. Uralele mulțimii, ce se adunase în pripă, răsunau în văzduh...

Se preschimbă. Banca Națională a României aduce la cunoștință că, pentru a întreține circulația cu bilete bune, a hotărât să retragă toate biletele rupte sau murdare. Posesorii unor astfel de bilete sânt invitați a le preschimba la sucursalele din provincie ale băncii.

Locuitorii României. Țara noastră are, conform rezultatului numărătoarei, aproape 18 milioane locuitori. După provincii: vechiul regat are 8.750.000 locuitori, Ardealul și Bănatul 5.500.000, Basarabia 2.720.000, Bucovina 850.000.

Congresul «Micii Inteligenti a studenților» se ține în 15 Martie 1931 în sala Ateneului român din București. Vor sosi, la acest congres, peste o mie de studenți cehoslovaci și iugoslavi.

Legatul prof. Dumitru Comșa. Pentru eternizarea în legătură cu un așezământ românesc de binefacere creștinească, a memoriei marelui luptător național, prof. D. Comșa, decedat la 15 Februar c., s'a întemeiat Legatul prof. Dumitru Comșa aparținător fondului căminului pentru bătrâni al societății române de înmormântare din Sibiu. Toți care l-au prețuit pentru munca lui bogată și în-deosebi numărul săi foști elevi sânt rugați a-și da obolul cât de modest pentru acest scop. Dăuirile se vor trimite subsemnatului. Despre ele se va da seamă în acest ziar. *Timotei Popovici*, profesor.

La Legatul Iosif și Paraschiva Marcu aparținător fondului căminului pentru bătrâni a dăruit, întru pomenirea veșnică a mult regretatei sale soții Paraschiva, decedată la 28 Ianuar c., îndureratului ei soț dl Ioan Marcu dir. librăriei arhidiecezane Lei 200 și dl Ad. Gerger Lei 100. Pentru aceste creștinești daruri exprimă recunoștință *Timotei Popovici*, președinte.

Creștini. O statistică nouă publicată într-o revistă nemțească, arată că numărul creștinilor din toată lumea se ridică la *șase sute milioane*. În Europa sânt: 124 milioane ortodocși, 118 milioane protestanți, 180 milioane catolici; (mohamedani în Europa sânt 13 milioane, jidovi aproape 10 milioane). — în America de nord sânt 54 milioane protestanți, 19 milioane catolici, (3 milioane jidovi).

Atențiune! Aducem la cunoștință, Onor. public din orașe și sate că la Școala textilă de stat din Cislădie se prelucurează orice fel de stofe, dimii și torturi din lână țigae. Deasemenea se vopsește orice fel de material ca torturi, dimii, stofe etc., culoarea garantată și cu prețurile cele mai avantajoase ca ori și unde, — încercați și vă veți convinge. *Diracțiunea*.

CARTI ȘI REVISTE

Un trup și un suflet. Nu de mult a ieșit de sub tiparul tipografiei diecezane din Arad cartea de predici a distinsului protopop din B. Comloș, Dr. Ștefan Cloroianu, cu titlul: *Un trup și un suflet*. Pe 90 de pagini, cartea conține 40 de predici la cununii. Predicile publicate de P. C. Sa se disting prin stil clar, corect și viu. Ele merită loc de frunte în biblioteca fiecărui preot ortodox, servindu-i bogat material de consultare. Prețul Lei 60, plus porto rec. 12. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Pagina Sf. Părinți

Sfântul Grigorie Teologul

Acest Părinte al bisericii ortodoxe s'a născut la anul 329 după Hristos, la Nazianz, în Capadocia. Pe tatăl său l-a chemat tot Grigorie, pe mamă-sa Nonna, ambii venerați ca Sfinți. Fratele său Cezar și sorioara sa Gorgonia stau așijderea în seria sfinților.

Sfântul Grigorie în Atena s'a consacrat științelor. Acolo a cunoscut pe Sfântul Vasile cel Mare, care asemenea pentru învățătură venise în acelaș oraș. Grigorie a întretinut mare amicitie cu acest bărbat. Erau egali în blândețe și diligență. Nu se asociau cu tineri imorali, se fereau de jocuri, de lenevire și alte păcate tinerești. Două căi cunoșteau: la școală și la biserică.

Cu terminarea anilor de studii, Vasile s'a întors în patria sa, Grigorie a rămas în Atena învățând elocvența. Atunci învăța în Atena și Iulian, care mai târziu ajunse împărat, și care se numește Apostat, lepădat de religionea sa adevărată.

Sfântul Grigorie, observând firea acestui june, a profetizat, că dacă Iulian va ajunge pe tronul imperial, va fi mare inamic al creștinului; ceea ce, durere, s'a și împlinit.

Peste câțiva ani Grigorie părăsi Atena și se întoarse în patrie.

Sfântul Grigorie, după primirea hirotoniei merse pe ascuns la Sfântul Vasile, care în deșertul din Pont trăia viață singuratică. Acolo trăia apoi ambii în cumpănare minunată, și în lauda Domnului, citind Sfânta Scriptură.

După câțiva ani, Sfântul Grigorie călători iarăși în patria sa, ca să întoarcă la calea adevăratei credințe pe tatăl său, care nu din răutate, cât din ignoranță se lăsase amăgit de ereticii Ariani. Pe părintele său îl salvă norocos și l conduse la cunoașterea adevărului.

Vasile, devenind Arhiepiscop în Cezareea Capadociei, rugă pe Grigorie să primească guvernarea Episcopiei din Sasimo, fiindcă ereziile răspândite reclamă curajoasă opunere. Grigorie se închină cererii și primi episcopatul.

Mai târziu călători la Constantinopol cu intenția, să apere și în-tărească credința ortodoxă.

Patriarhul Petru din Alexandria mijloci numirea lui de Patriarh la Constantinopol, și Grigorie trebui să primească această sarcină. De aici încolo își îndreptă grija spre stăpîirea ereziilor și spre prosperarea credinței adevărate.

Între episcopii adunați în consiliu se iscă neînțelegere, deoarece unii nu voiau să recunoască alegerea Sfântului Grigorie. Sfântul bărbat le declară, că nu s'a îmbulzit, ci forțat a pășit pe acaunul arhieresc. Când observă, că unii nu sânt mulțumiți cu această declarație, se urcă în corabie și se întoarse în patrie. Sufletul său căuta mângâiere în rugă și în meditații.

Adormi cu sfințenie în anul 389, după ce a lucrat și suferit pentru gloria lui Dumnezeu și apărarea bisericii.

Pr. Cpt. Dr. T. Potcaș.

Organizați

Soc. Sf. Gheorghe a tinerimii

Ad Nr. 493—1930

[10] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Sălașul-de-sus**, protopopiatul Hațeg, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în Telegraful Român.

1. Venitele împreunate cu acest post sunt cele statorite în coala B. pentru întregirea salariului dela stat.

2. Sesiune parohială de 12 jugăre și folosirea celor trei cimitere.

3. Câte 2 măsuri porumb nesfârmit și câte o zi de lucru, — sau echivalentul acelei zile de lucru în bani, — dela 140 case, precum și stola obișnuită în tract.

4. Casă parohială modern zidită, cu supraedificările necesare.

Reflecții îndreptățiți la acest post sunt poftiți a-și înainta petițiile, provăzute cu documentele necesare în termen, subsemnatului, prezentându-se, cu prealabila încuviințare a acestuia, — în parohie, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Hațeg, la 8 Ianuarie 1931.

Oficiul protopopesc ort. român al Hațegului în înțelegere cu consiliul parohial ort. rom. din Sălașul-de-sus.

Sebastian Rusan
adm. protop.

[11] 2—3

Concurs.

Se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român pentru întregirea parohiei de clasa III **Valea-Sângeorgiu** din protopopiatul Hațeg.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

a) Sesiune veche 9 jugăre catastrale, 4 jug. cat. din Reforma Agrară (R. A.) și 1 jugăr pădure.

b) Una măsură de porumb nesfârmit dela fiecare familie și una [1] zi de lucru.

c) Stola obișnuită în tract.

d) Loc de casă cu grădină.

e) Casă parohială nu este.

Impozitul după sesiunea parohială îl plătește parohul ales.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs cu documentele cerute de regulament, subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabila încuviințare a înaintestătorului tractului, se vor prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Hațegului în înțelegere cu consiliul parohial.

Hațeg, la 14 Ianuar 1931.

Sebastian Rusan
adm. protop.

TIMP DE 55 ANI

multe mii de cumpărători mulțumiți comandă trebuința lor de semințe de legume, flori, agricole, cepe de flori, plante, trandafiri altoiți ș. a. în calitate cunoscută superioară dela firma

Arpád Mühle

cultură și comerț de semințe, stabiliment de grădinarit, Timișoara III. Preț curent în românește la cerere gratuit. (3) 3—3

Nr. 3—1931 prot.

[9] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] **Feleag**, din protopopiatul Sighișoara, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotației dela stat conform coalei B.

2. Casă parohială cu dependente economice și grădină de legume.

3. Sesiune parohială veche în mărime de 6 jug. 1400 st. □ arător și fânaș.

4. Sesiune parohială nouă 11 jug. dată provizor; iar când se va face împroprietărea definitiv, aceea ce se va da.

5. 1½ ferdelă porumb sfârmit de fiecare fum [circa 125 fumuri].

6. 5 stânjini lemne lungi aduși în curte.

7. Stola uzitată.

Parohia este la o depărtare de 3 km. de gara Mureni și șoseaua națională.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortod. Sighișoara, iar concurenții îndreptățiți se vor prezenta în parohie și în biserică la sf. Liturghie.

Oficiul protopopesc în baza hotărârii consiliului parohial.

Sighișoara la 10 Ian. 1931.

Emilian Stolica
protopop.

Nr. 13—1931.

[8] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a doua vacantă din **Ocna-superioară**, parohie de clasa I-a, protopresbiteratul Sibiului, se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție a concursului în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele statorite în coala B. pentru întregire dela stat.

Sesiune parohială 20 jugăre 1444 st. □, parte fânaș, parte arător. Venitele stolare obișnuite.

Reflecții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc al tractului Sibiului în înțelegere cu consiliul parohial din Ocna-superioară [Ocna-Sibiului].

Emilian Cloran,
protopop.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANILAE

profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 400.—, plus spese postale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comanda de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Reverenzi preotesti

După ultimele cerințe
Se execută în termenul cel mai scurt
posibil pe lângă preț convenabil la

Croitoria (1) 5—7

Dumitru Dusleag

Sibiu, Târgul Peștelui Nr. 12

În depozit: Ștofe și brăne în permanență

ANUNȚ!

Am onoare a aduce la cunoștință Onoraților d-ni preoți români ortodocși, că am redus prețul Pălăriilor preotesti la cele de mătase, drăgălașul și frumosul format model «Dr. Cristea» și la cele linse tari preotesti, după cum urmează: model «Dr. Cristea» bucata Lei 800, pălării tari linse preotesti Lei 600, fără a mai avea alte spese.

Trimit ori și unde cu ramburs, sau trimițând înainte paralele cu mandat poștal.

Cu stimă

VASILE MEȘOTĂ
BRAȘOV
strada Murașenilor Nr. 3.

(5) 1—2

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza

În pământul făgăduinții

de

Gala Galaction

Prețul 80 lei, plus spese postale 10 lei.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

**Istoria Desrobirii Religioase
a Românilor din Ardeal**
în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

**„Profeții mesianice
în vechiul Testament”**

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică „Andreiană”, din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că sînt mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55.—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comanda de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS

de

Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR

profesor la Facultatea de teologie din București.

Prețul Lei 440.—, plus spese postale Lei 20.—

La Librăria Arhidiecezană a sosit și se află de vânzare

Viețile Sfinților

în limba moldovenească

intocmite pe temeiul cărților «Viețile Sfinților» ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare și cu chipurile sfinților

Luna Mai (1—15)

Cartea întâia

Prețul Lei 225.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura cartea:

Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Înalt Regent

OMUL ȘI FAPTELE

Contribuțiuni la studiul istoriei bisericii române ortodoxe contemporane

de

ION RUSU ABRUDEANU

Volumul I

Prețul Lei 500.—, plus spese postale Lei 20.—. Suma se poate trimite prin mandat poștal.

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză

de

A. și L. Moisescu-Villea

Prețul Lei 70.—, plus spese postale 10.— Lei.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HO-

DOȘ. Volumul conține, pe 196

pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află

la: Librăria Arhidiecezană, în

Sibiu. Prețul 60 lei și porto.